

Dla zestawienia elementów instalacji ODZYSKU centrali
Zawór bezpieczeństwa

1. Budynek MZK pomieszczenie maszynowni

1.1 Dobór zaworu bezpieczeństwa dla instalacji odzysku centrali z pomieszczenia lakierni tz/tp=-9°C/14,8°C

Dane do doboru zaworu bezpieczeństwa:

- ciśnienie otwarcia zaworu bezpieczeństwa	$p_1=2,5 \text{ bar}$
- max temperatura w instalacji z woda-glikol	$t=40^\circ\text{C}$,
- pojemność wodna instalacji z woda-glikol	$V=0,02 \text{ m}^3$
- ciepło parowania glikolu	$r=813,3 \text{ kJ/kg}$
- gęstość glikolu	$\rho=1066 \text{ kg/m}^3$

Wstępnie dobrano zawór bezpieczeństwa :

Typ 1915, 1/2" d=12mm o ciśnieniu otwarcia 2,5 bar firmy SYR

- rzeczywisty współczynnik wypływu cieczy wyznaczony doświadczalnie przez producenta zaworu wynosi $\alpha_{rzecz}=0,31$
- dopuszczalny współczynnik wypływu cieczy z zaworu

$$\alpha_c=0,9 \cdot \alpha_{rzecz}=0,28$$

- średnica wewnętrzna kanału przepływowego zaworu lub głowicy bezpieczeństwa $d=12\text{mm}$,
- obliczeniowa powierzchnia przekroju kanału dopływowego zaworu bezpieczeństwa

$$A = \frac{\pi \cdot d^2}{4} = \frac{3,14 \cdot 12^2}{4} = 113 \text{ (mm}^2\text{)}$$

Wymagana przepustowość :

Wymagana przepustowość zaworu bezpieczeństwa wg DT-DC-90/KW/04.

$$\dot{m} = 3600 \frac{Q}{r} \left[\frac{\text{kg}}{\text{h}} \right]$$

Q- nominalna moc źródła

$$Q=174,7\text{kW}$$

r- ciepło parowania glikolu

$$r=813,3 \text{ kJ/kg}$$

Wymagana przepustowość zaworu bezpieczeństwa

$$\dot{m} \geq 3600 \frac{174,7}{813,3} = 773,30 \left(\frac{\text{kg}}{\text{h}} \right)$$

Przepustowość m określonego typu zaworu bezpieczeństwa wyznaczona wg DT-WO-A/01:

$$\dot{m} = 5,03 \alpha_c A \sqrt{(p_1 - p_2) \rho} \left[\frac{\text{kg}}{\text{h}} \right]$$

A	- obliczeniowa pow. przekroju kanału dopływowego zaworu bezpieczeństwa, (mm ²)
p ₁	- ciśnienie otwarcia zaworu bezpieczeństwa p ₁ =0,25 MPa
p ₂	- ciśnienie odpływowe 0 MPa,
α _c	- dopuszczalny współczynnik wypływu cieczy z zaworu α _c =0,28
ρ	- gęstość wody sieciowej przy jej obliczeniowej temperaturze , (kg/m ³)

$$\dot{m} = 5,03 * 0,28 * 113 * \sqrt{(0,25 - 0) * 1066,6} = 2592,60 \left[\frac{kg}{h} \right]$$

Przepustowość dobranego zaworu jest większa od wymaganej. Zawór dobrany prawidłowo.

Dobór zaworu bezpieczeństwa wg PN-B-02414:

Wewnętrzna średnica króćca dopływowego zaworu bezpieczeństwa

$$d_o = 54 \sqrt{\frac{M}{\alpha_c \sqrt{p_1} * \rho}} \quad [mm]$$

- M - masowa przepustowość zaworu bezpieczeństwa, (kg/s)
- α_c - dopuszczalny współczynnik wypływu zaworu dla cieczy, $\alpha_c = 0,9 * \alpha_{rzecz}$
- α_{rzecz} - rzeczywisty współczynnik wypływu zaworu, według PN-82/M-74101
- p_1 - ciśnienie dopuszczalne instalacji ogrzewania wodnego, (bar)
- ρ - gęstość wody sieciowej przy jej **obliczeniowej temperaturze**, (kg/m³)
- 54 - współczynnik przeliczeniowy

$$M = 0,44 * V = 0,44 * 0,02 = 0,0088 \left[\frac{kg}{s} \right]$$

$$d_o = 54 \sqrt{\frac{M}{\alpha_c \sqrt{p_1} \rho}} = 54 \sqrt{\frac{0,03925}{0,28 * \sqrt{2,5} * 1066}} \approx 1,33 \text{ mm}$$

Średnica zaworu dobranego $d_0 = 1,33 \text{ mm} < d = 12 \text{ mm}$,

Warunek jest spełniony $d > d_0$. Dobrano zawór bezpieczeństwa SYR 1915 $d=1/2''$ ciśnienie otwarcia zaworu 2,5 bar